

KISS ANNA

(Szerelmes földrajz)

A rongybabák nem sírnak

KISS ANNA (1939) Budapest

HOGY VOLTAM

hallott a vad keleti szél,
 gyolcsban, bizalmas
 kígyóval civódni,
 idáig nyújtózik a sztyeppe,
 sötétül virággá a vér,
 üt ránk karddal, regével,
 hol időmélyi első
 (Subalyuk, Baradla)
 lépteit is e vad szél
 hordja süket,
 magában-omló terekig
 hiába, mi bolondok
 aranyán most vész el

mért bánom?

Voltam, szabad lény, a
 Dáriak közül, nyugtalan,
 mint születése holdja,
 ki övéit nagyra telve
 kihordja, rálel, a
 nyomukban gázolóra, nézil,
 partról partra vetett
 szalagját, sarkait –
 tilt, megáld, térít vak útra,
 csapdám, kötelem
 oldja, görget át gyolcsban
 utolsó éjen, s
 hord ki újra!, van!,

fenn az égen, Wasagában,
 együtt a déli nappal,
 hol jégkori magányról
 zajonganak a Nagy Tavak,
 van!, mint e képernyőn
 telő sorok, a folyton
 süket terek, mindenkori
 eltévedt, vérrel tapasztott
 birodalmak is,

boldog, ki fel se fogja,
 éldegél, nyomja az ágyat,
 nem sejti, hogy került
 felhő a kávéjába –

csak ivadéka bánja.

A SZEGFŰS KERT GYULÁN

félálom-világa, hol
alig-évesen, (ki
magáról még nem tud),
van – s ez a van
teljes, mint buborék,
hold, szivárvány.

Először látott dolgok,
s az éden alkonyi szellője
minden kert.
Hol lepke haldokol,
lázás a rigótojás.
Meggyfa sátra alól
fénylő poharak,
laza nyakkendők tűi,
délutánok, kendőcske
fehéren, félálomban.
Meglátott árnyékomtól félek.

Innem a kert
végtelen, hóban a
cinkenyom, nyáron
egymást éri a szegfű,

fésű-ügyek,

cipőfűző-ügyek,

békebeli vesződség,
meggyfa sátra alól
a poharak – behívók –
széken a felbontott levél,
váratlan, mint a szívlovás,
néném se holt se eleven
sötét fátyla alatt.

ISTEN KERTJÉBE, ZSADÁNYBA

zabkalász, hó suhog a
kocsi ernyőjére, fény,
akácfa-illatokkal.

Kendőcske fehéren,
dohányvirág,
boldogaszony-levél
zsoltárosan.

RONGYBABÁK KORA, DEBRECEN

Irreális idő a háborúké,
kertjeinkben mákkal,
liliommal együtt
bombatölcsérek nyílnak,
rongybabám már a
lépcsőnél elvesz,

a rongybabák
nem sírnak, érzik, hogy
a nyár boldogtalan,
feldúlt kertjeivel,
maradék ablakaival,
hogy boldogtalan erdeje,
csalánosa, eprese, a
volt józsai birtok!,
miből sötét lelkét
dédapám ragyogtatta
Ricóné boránál.

A rongybabák
figyelnek, érzik kiütköző
vadságát bennem,
kóborolásaimban a
természetét, ám kecske,
tyúk, dara elásott
ezüstért, húzzuk a fát
derékig hóban,
gyanús alakok, katonák
tűnnek el ajtaintól,
hideglelést
hagyva maguk után.

Debrecen nagy erdeje
túléli boldogtalan időit,
gyöngyvirág-mezői
némítják el csengős
sarkamat, és hallom:
„Hol vagy megint?”
Elvesztem benne,
hányszor, meglettem
benne, hányszor, vajdák,
tarka szoknyás
övéik táborában, ha
jutott kanál,
tojást lopni tanultam.

Még sötétlik túl,

Százados utcája
lépcsői, lugasa visszjáró
álmok helye: mindenki él,
erdő-illatú tejével eltelve,
kecske-anyám
útfára térek, mítoszi
sötétbe, s eltűnünk a világ
szörnyű szeme elől.

SZAGÁK FÖLDJÉRE INNEN

suhognak füvei az őszben,
szőkén, világosan,
kráterei álomban is
görgeteget
vetnek ki magukból,
ó-törvényt az ó-nyelv!

Krátértó nevével
mulattatja magát, a „Kád”,
nagy, lomha embert
mond „hóbuckának”, nem
dédelget a lét, riannak
jég-folyamai, rövid
nyáréjei, sós atlanti víze
rontja hajói vasát,

a lét próbára tesz,
nem lenni semmiség,
pelyhek hús napjaim,
nem érnek földet,
nagy kavicsával alszom,
mert valaki sír benne,
nekem már végem! Ha
vyszintes szél halszáritók
illatát, vak öblökét,
havait hordja rám,
mit bánom!,

kráterei görgeteget
vetnek ki magukból,
ó-törvényt az ó-nyelv,
idegen vagy sem, az
lélek dolga, szeles-havas
szavait ízlelem,
hogy voltam, mindig is
voltam, hogy ők is – hát
el, keleti szélbe, bizalmas
kígyóval civódní!,

a rongybabák nem sírnak.

FORDUL AZ ÉG SUHOGVA

álom üres pusztáiról
nézek vissza rátok, veszítem el
szemhéjam mögül, kit
szerettem, nem szerettem,
holdját, angyalait,
kóbor kutyáit,
kik ezrével hevernek
lábtörlőire,

almáival a dombot,
hogy voltunk, lehangolt
ikrei a nyárnak, tudva: ami
tökéletes, úgy nem marad!,
az idő visz magával, az
órát, mi visszafelé jár,
leverik a madarak
minden éjjel – de emlékszik
almáival a domb,
áthullanak felhőin,
ölelkezünk valótlan ikrei a
nyárnak, kik
halni akartunk, s úgy lett,

fordul az ég suhogva,
szemhéjam mögül időtlenség
ontja egymásra képeit, az
időn át, mi elveszett,

vagy nincs jelentősége.

AKNAV JÁNOS, Hármán, 2010

